

మున్నది

శ్రీరంగంలో వెలసిన రంగనాథస్వామిపై అన్నమాచార్యులు చెప్పిన అమరషైన సంక్రమణ ఇది. స్వామిని శ్రీరంగ శిశువని కీర్తిస్తున్నారు. నాలుగు వేదములూ నాలుగు తాళ్ళుగా కట్టబడిన వుయ్యాలలో ఆదిశేషుడు తొట్టిగా అమర్ధబడిన చక్కబీ వూయలలో వూగుతున్నాడు. ఆ చక్కబీ నల్లని శిశువు. వాడే శ్రీదేవితో కలిసి వేంకటాద్రిపై సేద తీరుతున్నాడట. ఆ శ్రీరంగ శిశువు కమలభవాండమను (బ్రహ్మండమను) తొట్టిలో బ్రహ్మండమైన నీటి తరంగాలలో వూపుతుండగా స్థిరమైన సిరులతో వూగుతున్నాడట.

ఉ॥ తొల్లిట మట్టియాకుపయి తోయజనాభుదు చిన్నిపాపగా
చెల్లుబడై తనూగెనట చిత్రముగా నొక తొట్టియట్లుగా
నల్లని రంగనాయకుని నాణ్యత గౌల్మేన అన్నమార్యుదన్
చల్లటి మాటగా శిశువు చక్కబీ వేంకటనాభుడంచనెన్

రాగం : రాగమారిక

తొల్లియును మత్తుకు తొట్టిలనె యుగా గన
చెల్లుబడి నూగీని శ్రీరంగ శిశువు ||తొల్లియును॥

కలికి కావేరి తరగల బాహు లతలనే
తలగకిటు రంగమధ్యపు తొట్టిలన్
పలుమారు తను జూచి పాడగా గీని
చిలుపాల సెలవితో శ్రీరంగ శిశువు ||తొల్లియును॥

అదివో కమలజుని తిరువారాధనం బనగ
అదన కమలభవాండమను తొట్టిలన్
ఉదధులు తరంగముల నూచగా నూగీని
చెదరని సిరులతోడ శ్రీరంగ శిశువు ||తొల్లియును॥

వేదములె చేరులై వెలయంగ శేషుడే
పాదుకొను తొట్టులై పరగ గాను
శ్రీదేవితో గూడి శ్రీవేంకటేశుడై
సేదదీరెడి వాడె శ్రీరంగ శిశువు

||తొల్లియును॥

భావాఘృతం :

పూర్వం ఒక మట్టి ఆకు తొట్టివలె భాసించి దానిలై శ్రీరంగనాథస్వామి శిశువు వలె వూగినాడు కదా! అట్లు చెల్లుబడియైన ఆ మహాసుభావుని కీర్తించెదము.

కావేరినది కలికివలె (యువతివలె) బాహులతలవంచీ తన తరంగములపై నదీ మధ్యమంలో అమర్ధబడిన వేదిక అనే తొట్టిలో ఈ శ్రీరంగ శిశువు వూగుచున్నాడు. తనను చూచి అనేక కీర్తనలు పాడుచుండగా, చిలుపాల సెలవితో (విక్కగా మరగబట్టిన పాలచారికలు మూత్రిషై గల) శ్రీరంగ శిశువు వూగుచున్నాడు.

అదిగో కమలభవుని తిరువాళ్ళ సమయంలో బ్రహ్మండమను ఈ తొట్టిలో, బ్రహ్మండమైన నీటితరంగములు వూచగా (వూపుతుండగా) చెదరని (స్థిరమైన) సిరిసంపదలతో ఈ శ్రీరంగశిశువు కనుల పండువూగా వూగుచున్నాడు. దర్శించి తరించండి.

చతుర్వేదములైన సామ, బుక్, యజుర్, అధర్వణ వేదములు నాలుగు చేరులై (కట్టుడు త్రాళ్ళయి) భాసించగా ఆదిశేషుడు చక్కగా అమర్ధబడిన తొట్టియై విలసిల్లగా తనదేవేరి శ్రీదేవితో కూడి తిరుమల శ్రీవేంకటేశుడై ఈ స్వామియే సేదదీరుచున్నాడు. (విక్రాంతి శీసుకొనుచున్నాడు) వాడే శ్రీరంగ శిశువైన ఈ శ్రీరంగనాథుడు. ఈ స్వామిని సేవించి మీ జన్మ చరితార్థం చేసికొనండి.

(నిదురేకులలోని యథాత్మ సంకీర్తనలు)

4-వ రేకు *

ఆహారి

తొల్లియును మట్టాకు తొట్టెలనె యూగేఁగన
చెల్లుబడినూగీని శ్రీరంగశిషువు

" పల్లవి "

కలికి కావేరి తరగల బాహులతలనే
తలఁగకిటు రంగమధ్యపు తొట్టెలు
పలుమారుఁ దనునూఁచి పాదగానూగీని
చిలుపాల సెలవితో శ్రీరంగశిషువు

" తొల్లి "

అదివౌ కమలజని తిరువారాధనంబనఁగ
అదను గమలభవాండమనుతొట్టెలు
ఉదధులు తరంగములనూఁచగా నూగీని
చెదరని సిరులతోడ శ్రీరంగశిషువు

" తొల్లి "

వేదములె చేరులై వెలయంగ శేషుడే
పాదుకొను తొట్టెలై పరగఁగాను
శ్రీదేవితోగూడి శ్రీవేంకటేశుడై
సేదదేడి వాడె శ్రీరంగశిషువు

" తొల్లి " 1

* ఈ సంకీర్తన 7-వ రేకునను గలదు.